

نبوي احاديث او زموږ مسؤليت

1

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دې علم ته ځانگړې پاملرنه کوله. دوی په پخوانيو وختونو کې څه دنيوي مالونه درلودل. چې په بازار کې يې خرڅ کړل او قيمت يې خوندي کړ. له هغه وروسته هغه د عربو ځينو قبيلو ته لاړ. دا قبيلې د بنو کلب سره تړاو لري چې د جزيره عرب په شمال کې اوسيږي چې نن ورځ تبوک، اردن او د حويل ځينې برخې دي. دا سيمې د بنو کلب قبيلې وې. بيا دوی له دغه مال سره هغه ته راغلل ترڅو هغه ورته سواری ورکړي او بيا به جزيره عرب ته ننوځي، په دې توگه به (مکه او مدينې) ته ورسېږي. دوی په لاره وو چې دغو کسانو پرې بريد وکړ. او په رسۍ وتړل شو او بازار ته يوړل شو. ددوی ملکيتونه يې واخيستل او د غلامانو په توگه يې وپلورل. په ښکاره ډول، دا بد دی، ځکه چې د آزادۍ څخه غلامۍ ته د انسان ليرېد بد دی. په عين حال کې يوسف عَلَيْهِ السَّلَام د خپلو وروڼو لخوا په څاه کې غورځول شوی و. بيا يو کاروان راغی او دوی يې بوتلل. او بې له کوم سود څخه يې په څو درهمونو په ډيره ټيټه بيه خرڅ کړ. هغه د آزادۍ مرحلې څخه د غلامۍ مرحلې ته ولاړ. کوم چې ظاهراً بد خو په حقيقت کې ښه دی. دا ځکه چې دا مرحله يو انتقالي مرحله ده چې يو لوی مرحلې ته ځي، طبي شپه. که يوسف عَلَيْهِ السَّلَام له خپل پلار سره په کلي کې پاتې شوی وای، نو هيڅکله به يې (د سلطنت) دروازې يا (وزارت) ته نه و رسېدلی، خو دا لومړی گام و چې په څاه کې يې وغورځاوه. دا د پاچاهۍ د ماڼۍ او وزارت په لور لومړی گام و. له همدې امله يې د دې پړاوونو په پای کې د الله ﷻ شکر ادا کړ. هغوی وويل: او هغه زما سره احسان وکړ کله چې هغه زه له بنده را وايستلم او ته يې له کلي څخه راوويستلې، يعنې تا له بديو څخه ښاري ژوند ته انتقال کړ، وروسته له دې چې شيطان زما او زما د وروڼو تر منځ شخړه وکړه. په دې توگه هغه څه چې د سلمان فارسي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سره پېښ شول، ظاهراً بد وو، هغه د غلامۍ کيږده خو داد سلمان فارسي رَضِيَ

اللَّهُ عَنْهُ لومړۍ مرحله وه له هغه وروسته به د الله جل جلاله، رسول الله ﷺ او د صحابه کرامو رضوان الله عليهم اجمعين نزد ته ځي. په دې توګه سلمان فارسي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قدم په قدم روان شو. د هغه بنده ګي د رسول الله ﷺ ته د رسېدو او د عزتمن او نږدې ملګري حيثيت ته د رسېدو لومړۍ ګام دی. بلکي دا نژدې دومره زياته شوه چې رسول الله ﷺ ويل: سلمانۀ موږ ډېر يو. ده نو دا ډېره لوړه درجه ده، حضرت سلمان فارسي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دې علم ته ځانګړې پاملرنه وکړه، خپل ټول وخت او ټوله شتمني يې ورته وقف کړه، بيا يې پايله راغله ځکه چې پايله يې په هر حالت کې معلومېږي. سلمان فارسي جليل القدر صاحبي د رسول الله ﷺ نږدې ملګری شو. او د دې لامل دا دی چې دې علم ته پوره پاملرنه وشي دی. نو هر هغه څوک چې د راتلونکي وړاندوينې او د هغې مطابق په يقين سره د پوهيدو لپاره تيريږي که غواړي چې تجارت وکړي نو الله تعالی ﷻ به تاته په دنيا او آخرت کې اجر درکړي. په هر صورت، د هغه سره به د هغه عمر سره سم چلند وشي چې هغه نړۍ ته راغلی. که هغه د خلافت، نبوت او پاچاهۍ په دوره کې راشي، نو خامخا به د هغه د نعمتونو قدر وکړي. که دا وړاندوينه لويه وي که له شر څخه وېرېږي، نو لومړی به له دې بدۍ څخه ځان وژغوري، همدا لامل دی، چې کله د رسول الله ﷺ سيرت مطالعه کړو. په خوب کې راغلي دي چې د رسول الله ﷺ مور د حمل په وخت کې د هغې څخه يوه رڼا وليده. او دا رڼا خپره شوه چې هيواد د سوريې په لور روان شو، چې ټوله ځمکه يې روښانه کړه. ستاسو په اند چا موږ ته دا خوب وويل؟ په کومه ورځ چې مور مړه شوه ستا عمر څومره وو؟ شپږ کاله يعني رسول الله ﷺ دا خوب له خپلې مور څخه واوريد او هغه موږ ته يې بيانوي. او که دوی دا بيان نه وای کړی، نو دا به موږ ته نه وای رسېدلی. نو کله چې رسول الله ﷺ دا خوب بيانوي نو مطلب دا دی چې د دې خوب ذکر يې تنظيم کړی دی. بس همداسې حضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَام د ځوانۍ سره سره خپل خوب خپل پلار ته بيان کړ. بيا چې کله ورسره د پاچاهۍ خبره وشوه، پلار ته يې وويل: دا زما د لومړي خوب تعبير دی. په حقيقت کې، زما رب دا ريښتيا کړه. بيا پر انبياؤ عَلَيْهِم السَّلَام وفرمايل د راتلونکي وړاندوينو په ساحه کې علاقه درلوده. بلکي د وخت په تېرېدو سره

يې هم ياد کړل. حضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَام هم هغه خوب چې په ماشومتوب کې يې ليدلى وو په څلويښتو (۴۰) کلنۍ کې هم په ياد و. هغه خوب چې پلار يې ويلي وو په څلويښت کلنۍ کې پوره شو. او رسول الله ﷺ شپږ کلن و چې مور يې دا خوب ورته بيان کړ. بيا چې کله د نبوت زيرى راغى نو عمر يې څلويښت (۴۰) کاله وو. په څلويښت (۴۰) کلنۍ کې د رسول الله ﷺ د دې خوب موده څلور دېرش (۳۴) يا ۳۳ (۳۳) کاله ده. په دې موده کې رسول الله ﷺ دا خوب په ډېر احتياط سره ساتلى و. رسول الله ﷺ هغه به ويل چې زه د مکې هغه ډېرې او ونې پيژنم چې له بعثت مخکې به يې ما ته سلام کاوه. نو آيا له موږ څخه چا رسول الله ﷺ ته د رسول الله ﷺ له لېږلو مخکې درود شريف نقل کړى دى؟ پخپله پيغمبر ﷺ. رسول الله ﷺ له نبوت وروسته هم دا نه هېر کړى او نه يې پرېږدي. يعنى د رسول الله ﷺ او انبياء عليهم السلام په ديني لحاظ د راتلونکيو نبوتونو سره مينه درلوده. او ديني مصلحت تل انسان ته يو هدف ورکوي، چې پر بنسټ يې ننگونه، جنجالونه او جگړې کوي. آيا په وحې کې وقفه وه او که نه؟ د صحيح بخاري په روايت کې راغلي چې رسول الله ﷺ وفرمايل چې ما د مکې د غرونو سر ته پورته کړ او اراده مې وکړه چې ځان ښکته کړم. د ځان دغورځولو مطلب څه دى؟ په عصري شرايطو کې دا ځان وژنه بلل کيږي. زما مطلب دا دى چې ما ولې د ځان وژنې اراده وکړه؟ ځکه چې وحى نه وه راغلې. کله چې رسول الله ﷺ د وحې او د الله له لوري د ورکړل شوي عزت په اړه دومره حساس وي او د هغې لپاره مړ وي. او د دې نبوتونو له امله، هغه خپل روح، خپل ژوند او هرڅه وړاندې کړل. نو الله جل جلاله ورته ستر نبوت هم ورکړ. هر څه د الله تعالى په واک کې دي، خو بنده د دې سترو کارونو لپاره چمتو کوي. دا د څه لپاره چمتو کوي؟ په پيل کې، دا د وياړ او وياړ لپاره چمتو کوي. په حقيقت کې کله چې الله تعالى له خپل بنده سره څه کول غواړي. نو که تاسو هغه ته د دې لپاره دعا زده کړئ نو هغه به لمونځ پيل کړي. لکه څنگه چې الله تعالى پوهيږي که دوى ته د مهدي له اصحابو څخه جوړ کړي، نو په زړه کې به يې واچوي چې ته دعا وکړه. نو تاسو دعا پيل کړئ. اې خدايه! موږ ته د امام مهدي عَلَيْهِ السَّلَام ظهور په وخت کې اوسئ او موږ د هغوى په مابين کې غړي او ځاى په ځاى کړئ.

تاسو په احاديثو کې د نیکو خلکو ذکر لوستلى شئ. نو تاسو دعا وکړئ. اې خدايه! موږ د خپلو

صالحانو له ډلې څخه جوړ کړه. الله سبحانه وتعالی ستا په زړه کې د دې کار لپاره دوامداره هیله پیدا کوي او بیا چې د دې کار لپاره ټاکلی وخت راشي او حرکت پیل شي نو ته ووايې چې دا کار باید ترسره شي. په الله قسم، هغه ورته دعا کوله، قسم په الله! موږ به تل په دې موضوع راټول وو او خبرو ته یې دوام ورکړ. او تل د هغې په اړه لوستل او لیکل. مطلب دا چې الله تعالی تا غوره کړی دی. تاسو چمتو کړي. او دا پروسه باید دوام ومومي. او تاسې باید د هغه چا په څېر مه کېږئ چې په اړه یې الله تعالی فرمایي: اې محبوبه! دوی ته د هغه چا په اړه ووايه چې موږ په خپلو آیتونو کې ذکر کړی دی هغه له دوی څخه لیرې شو. نو شیطان د هغه پیروي وکړه او هغه گمراه شو. یعنې کله چې دې مرحلې ته ورسېږئ د الله جل جلاله زیات شکر ادا کړئ، د الله جل جلاله ډېر توجه وکړئ او د هغه ډېر اطاعت وکړئ. ډیر څه وکړئ ترڅو تاسو واقعیا غوره شوي یاست. مګر که تاسو د شیطان لاره غوره کړه، نو الله تعالی تاسو منع کوي وکړي او ته به د هغه چا په شان شې چې الله تعالی خپل آیتونه او دلایل وړاندې کړي وي. انکار وکړ. نو د دې پړاوونو لپاره فزیکي او معنوي چمتووالی اړین دی. حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه له اسلام څخه مخکې یو خوب ولید او شام ته ولاړ. چیرته چې عربان د جاهلیت او بت پرست خلک وو. دوی په کتاب باور نه درلود. او د یهودو عیسویانو اهل کتاب تورات او انجیل وو. او کله به چې عربو ته کومه ستونزه ورپېښه شوه نو اهل کتابو ته به یې مخ وړ واپاوه او له هغوی څخه به یې د کتابونو پوښتنې کولې. ابوبکر رضي الله عنه ته لاړ شه کله چې هغه لاړ او خپل خوب یې ورته بیان کړ، نو د هغه یوه عالم وویل: ډېر ژر به یو پیغمبر راڅرګند شي او ته به د هغه وزیر به شي؟ کله چې ابوبکر مکې ته راستون شو، رسول الله ﷺ هغه ته د اسلام بلنه ورکړه. ابوبکر رضي الله عنه وپوښتل: د هغه څه نښه ده؟ نو رسول الله ﷺ ورته وفرمایي: هغه خوب چې تا ولید او هغه تاته وویل چې ته به د دې پیغمبر وزیر شې، په دې توګه د دې مرتبې له تر لاسه کولو مخکې خدای ورته ورکړی و. خو په همدې ډول ابوبکر رضي الله عنه هم پوهېده چې د الله جل جلاله لپاره د هغه عزت د تر لاسه کولو لپاره څه وکړي. نو دوی سمه لاره غوره کړه. په پایله کې هغه د رسول الله ﷺ خلیفه او ملګری شو. د هغه ډیری همکاران د هغه نږدې ملګري شول.

:- خو راحم بلې پېښې ته

د رسول الله ﷺ څخه مخکې امیه بن ابی الصلت د عیسویت له لارې د توحید دین ته داخل شو، نو خلکو ته یې د عیسویت (د خدای توحید) بلنه پیل کړه. یوه ورځ هغه کتاب کوي ما لوستل چې ډیر ژر به یو پیغمبر راشي نو هغه باید د ځان په اړه فکر وکړي هغه احساس کاوه چې هغه پیغمبر دی. او کله چې یې د پیغمبر کیدو دعا پیل کړه نو یو خوب یې ولید (ابوبکر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ هم یو خوب ولید او څنگه یې پورته کړ) او وگوره چې دا سړی څنگه محروم شو. کله چې ویده شو او خوب یې ولیدل چې دوه کسان را روان دي. یو هغه په خپل سر ناست دی او یو بل ته وایي چې تور ټوټه له هغه څخه لرې کړئ (د شیطان برخه لرې کړئ) بیا یې په خوب کې ولیدل چې دوی یې زړه راوباسي او په ډنډ کې یې واچاوه او مینځل یې وویل! پاک. ترسره شوی؟ ویې ویل نه یې مینځل نو نور یې ومینځل بیا یې وویل پاک دی؟ ویې ویل نه یې مینځل نو هغه یې ومینځل بیا یې وویل: پاکه ده؟ نو هغه وویل نه، دا بیرته راکړئ، داسې نه ده. بیا یې بیرته واچوئ. بیا له دې خوبه پاڅېد او یاد یې کړ او د یهودي او نصراني علماوو ته ورغی او د دې خوب په اړه یې ترې پوښتنه وکړه. احساس هغه په هغه وخت کې د ابو سفیان د کاروان برخه وه. نو ابو سفیان وایي، هغه د نصاری په څېر تورې جامې بدلې کړې واغوندئ، او دا د وړیو څخه جوړ شوی دی. په اغوستلو سره یې عبادت کېږي. بیا هغه هرن (عبادت) ته ورننوت چې د مال د اخیستلو او خرڅولو لپاره یې خېمې اچولې وې، کله چې بېرته راستون شو، ابو سفیان وویل: ما ولیدل چې رنگ یې بدل شوی و. په مخ کې ژېړوالی، ستړیا، رواني فشار شتون لري هو، ابو سفیان وایي، بیا یې هوش راغی. هرکله چې موږ د عیسویانو په یوه عبادت ځای کې ودریدو، موږ به د پخوا په څیر کار وکړو. او موږ سوریې ته ورسېدو، کله چې له سوریې څخه بېرته وگرځېدو، د راستنېدو بله لاره مو ونيوله، حتی کله چې یو څه وخت تېر شو، موږ خپل لومړی عمل تکرار کړ. بیا کله چې دا د وروستي ځل لپاره راستون شو، دا د فشار لاندې و او رنگ یې متغیر و. کله چې کېناستو نو د څه وخت لپاره بې هوښه شو. کله چې له خوبه راویښ شو، ورته یې وویل: ای انسانه! ستا کیسه هم عجیبه ده، کله چې لارې او بیرته راستانه شوې، رنگ دې بدل شو. ستاسو ستونزه څه ده؟ بیا هغه سړي هغه خوب بیان کړ چې هغه لیدلی و.

بيا يې وفرمايل: كله چې زه په دې ورځو کې يوې ته نږدې پاتې شم، نو ما ته وايي چې زه د نبوت د ترلاسه کولو لپاره نږدې وم، مگر ته د دې امت پيغمبر نه يې. كله چې ابو سفیان مکې ته راستون شو او خپل کور ته راغی د مکې خلکو ورته راتلل پيل کړل ځکه چې د مکې خلکو تجارت کاوه. نو له دوی څخه يوه د وکیل په توگه خپل مالونه او د نورو مالونه واخيستل او په پلور يې پيل وکړ، نو هر يو يې په تجارت او خرڅولو پيل وکړ. د گټې په اړه يې پوښتنه پيل کړه. بيا د مکې خلک ابو سفیان ته راغلل او د هغوی د مالونو په اړه يې پوښتنه وکړه چې تجارت څنگه روان دی؟ حتی كله چې رسول الله ﷺ راغی، نو خپل يو څه سامان يې هم ورته ولېږه. په دې وخت کې د رسول الله ﷺ د نبوت او رسالت خبرونه خپاره شوې وه. كله چې رسول الله ﷺ راغی نو د ابو سفیان د حال پوښتنه يې وکړه، لږ څه يې خبرې وکړې او بيا روان شو. نو ابو سفیان وويل: زه په دې ځوان حيران شوم. نور ټول راغلل او زما څخه يې د خپلو شيانو په اړه وپوښتل دا پوښتنه روانه وه او دا زما د حالت په اړه پوښتنه کوي. تجارت او د هغې گټې او نور د دوی په عالي اخلاقو کې مهم ندي. د نورو ښه شتمني د هغه چا په پرتله خورا مهمه ده چې پوښتنه يې کوي. بيا يې وويل، زه د هغه ستايل خوښوم. نو ښځې يې ورته وويل: ايا تاسو په څه پوهيږئ؟ هغې څه وويل؟ ويل کيږي چې هغه ځان ته د رسول الله ﷺ په نوم ياديږي. ابو سفیان ورته وويل: هغه څه وويل؟ هغې وويل: هو! دوی وويل، ما دوی ته رښتيا وويل زما په خيال څنگه يې وويل؟ نو ابو سفیان د اميه بن ابی العليان بشپړه کيسه بيان کړه چې څنگه يو څه پيښيږي. چې په پای کې اميه هم ويلي وو چې د هرن خلکو هم ويلي وو چې دی به د حضرت ابراهيم عليه السلام له کورنۍ څخه راځي. د مازاز د فاران غرونو څخه. هغه به ستاسو د خلکو څخه وي. نو خپلې مېرمنې ته يې ټوله کيسه وکړه، چې داسې څه وشول، ډېر ژر به دا پيغمبر راشي، نو هغوی ورته وويل: ايا هغه محمد کېدای شي؟ نو ابو سفیان وويل هو! هغه رښتيا دی. هغه به د خپل رب په اړه دروغ نه وايي ښه! دې ته پام وکړئ، د ابوبکر رضي الله عنه هغه خوب ته وگورئ چې د هغه د اسلام د منلو او د امويانو د راتگ لامل شو. د ابن ابی الصلت خوب هغه دومره په دې ورساوه چې نه پوهېده چې اسلام ومني او که نه، له مدينې طيبه تېر شو. نو په لاره کې يې يو سړی وليد او ويې ويل: هغه ته لاړ شه هغه چا چې ښځه له زنا څخه منعه کړه، بيا يې وويل: زه

دې ته اړتيا نه لرم، بيا هغه سړي وويل چې هغه هم شراب حرام دي او ويې ويل: دا څه دي؟ اجازه راکړئ چې يو کال شراب وڅښم او بيرته راشم او اسلام ومنم. بيا يې مخ راوگرځاوه او له سوارۍ څخه ولوېد او په کفر کې مړ شو. دا هغه تور ټوټه وه چې پاکه نه وه. په هغه کې شراب پاتې شول چې د الله تعالی د نافرمانۍ لامل شو. له همدې امله د رسول الله ﷺ، يوسف علیهِ السَّلام، سلمان فارسی او ابوبکر رضی الله عنهم او امیه بن ابی الصلت سره د چلند مختلف مثالونه شته وغيره له قوله مراد دا دی چې کله کله انسان له هغه لوی کار څخه چې الله جل جلاله ورته ټاکلی وي دوه لاسي يا لږ لږې وي خو انکار کوي. او اې محبوبه! دوی ته د هغه چا حال بیان کړه چې موږ ته خپل آيتونه ورکړل او هغه ترې وتښتېد، نو د هغه حالت د سپي په څېر دی چې پر ده برید وکړي او ژبه يې را وباسي او که يې پرېږدي، ژبه يې را وباسي، نو د هغه حالت د هغه سپي په څېر دی چې پرې برید وکړي او ژبه يې وباسي. اې زما اصحابو! په اوسني وخت کې څه پېښېږي. کله چې موږ د رسول الله ﷺ احاديث ولولو، نو گورو چې د امت د سترې بریا لپاره د سترو کارونو لپاره د ځينو کسانو د انتخاب لپاره لاره هواره شوې ده. نو له هغو څخه به د مهدي (عليه الرضوان) د بيعت لپاره د غړو او مقامونو له جملې څخه يو شمېر کسان وټاکل شي چې 313 تنه به وي. د دوی په اړه يې وفرمايل: د دوی په څېر کسان مخکې نه دي تېر شوي او نه به وروستي درجې ته ورسېږي، يعنې د خپلو اصحابو په څېر مخکې به هيڅوک نه وو راغلی. او نه به وروسته وي. نو دا ټاکنې يو ستر پړاو دی. د شپې له خوبه پاڅېدل دوی د ورځې زمريان دي. دا د چا صفات دي؟ صحابه کرامو رضی الله عنهم. الله دې دوی روزلي. اې هغه چا چې چادري پټه کړه! د شپې پاتې شئ مگر د نیمې شپې لږه برخه يا لږه برخه کمه کړئ يا زیاته کړئ. او په پرله پسې توگه قرآن لوستل. هغه د علم زمری وو. او له هغو څخه به ځينې د امام مهدي عليه الرضوان تر بيعت وروسته د جنگ لپاره غوره شي. چې شمېر يې له دولس زرو څخه تر پنځلسو زرو پورې دی. او له هغو څخه به ځينې انتخاب شي، چې د عراق اصحاب، د شام ابدال او د مصر نجیب وي، چې د خسوف له پېښې وروسته به امام مهدي (عليه السلام) ته راشي. او له هغو څخه به د لوی اختر لپاره غوره شي. اتيا (۸۰) بيرغونه به وي او تر هر بيرغ لاندې به دولس زره لښکر وي. تقريباً دا نهه لکه او شپيته زره لښکر به وي.

او په همدې ډول يې وفرمايل چې په هماغه اندازه به د اسلام خلک راټول شي چې امام مهدي عليه الرضوان به راغونډ شي، درې ډوله به وي.

(۱) يو ډول به تالي څټي. خدای دوی به هيڅکله خپله توبه ونه مني. دوی به د پوځ د راتگ او د صفونو د پرمختگ پر مهال په سمه لار روان وي. وروسته به دوی پلى شي او مرتد شي. ارتداد په جگړه کې سخت دی. له همدې امله د دوی توبه الله ته ده نه مني.

(۲) دويمه درجه د شهيدانو دريمه برخه ده. دا شهيدان به د الله په نزد لوړ وي.

(۳) دريم قسم به د غازيانو يو پر دريمه برخه وي. له دې وروسته به دوی بيرغونه نه پورته کوي، حتی قسطنطنيه فتح به شي او بالاخره به دجال سره جگړه وکړي. په بل روايت کې راغلي چې دا به د عيسى بن مريم عليه السلام نزول وي او د ځينو مخونو ته به يې لاس واچوي او د جنت د درجو زيری به ورکړي. الله دې موږ د دوی په منځ کې وگرځوي. آمين.

نو دا خلک غوره شوي دي. يعنی د امام مهدي عليه الرضوان خاص درې سوه ديارلس اصحاب، بيا دولس زره، بيا محرم عظام. مليونونه قسطنطنيه ته لارل، بيا هغه ډله چې قسطنطنيه يې فتحه کړه - د دجال په وړاندې جگړه. بيا په کوم کې عيسى بن مريم عليه السلام به رابنکته شي، بيا به د جنت د درجو زيری ورکوي. دا د څښتن تعالى نعمت دی، کله چې فکر وکړئ او حالت ته وگورئ نو پوه شئ چې د مسلمانانو شمېر په ميليونونو دی. نو تاسو څوک ياست تر څو چې الله تعالى تاسو غوره کړي؟ موږ تل لوستل کوو، او ستا رب هغه څه پيدا کوي چې هغه وغواړي او خوښوي. دوی هيڅ انتخاب نلري. نو که تاسو احساس کوئ چې الله تعالى تاسو لري که انتخاب شوی وي، پرمخ لاړشئ. خپل (ځوانی)، ځوانی، ځوانی، منځني عمر، بوډاتوب او ضعف ته مه گورئ. عمل وکړئ ځکه چې د هر انسان لپاره هغه څه اسانه دي چې هغه د دې لپاره پيدا شوی دی. زړه خلک هم کولی شي پدې کې گډون وکړي. دواړه زړه او ځوانان کولی شي د خپل ځوان عمر سره سره يوځای شي. او ستا رب چې څه وغواړي پيدا کوي. او خوښوي. د دوی لپاره هيڅ اختيار نشته. مگر موږ بايد په کارونو کې مخ په وړاندې لاړ شو، او هرکله چې موږ زموږ په وړاندې يوه نېنه ومومئ، موږ بايد باور وکړو. او د هغو کسانو په

څېر مه کېږئ چې الله تعالى فرمايي: او که هره نښه ورته راشي، نو تر هغو به ايمان نه راوړي تر څو چې دردناک عذاب وويني. موږ بايد د دوی په څېر نه شو، بلکې داسې يو، چې کله کومه نښه وويني، ووايه: موږ پر الله ايمان راوړي او د رسول الله صلى الله عليه وسلم تصديق مو کړی دی. نن ورځ امت په عصري تمدن او غربي فکر اخته دی. هغه د دوی د سختو گوزارونو قرباني دی. چينلونه، رسنۍ، انټرنېټ، فيسبوک او ټويټر او داسې فکري ککړتيا هڅه کړې چې د ډيرو ککړو شيانو له لارې دين ته نفوذ وکړي. نو نښې (آيتونه) داسې شول لکه څنگه چې کېږي. ډير لمس کول احساس لرې کوي؟ د ډېرو شکونو او شکونو له امله زموږ عقل خاموش شوی دی. کله چې موږ زلزله وگورو، موږ ويل پيل کوو: دا د ځمکې د پرتونو د حرکت له امله پېښ شوي. کله چې خسوف وويني نو ورته وايي. که دوی طوفانونه او آتش فشانونه وويني، دوی وايي: دا د اقليم د بدلون له امله پېښ شوي. سرليک يې بدل کړ او احساس يې له لاسه ورکړ. پايله دا ده چې موږ د الله تعالى د نښو له شعور څخه بې برخې شوي يو. سره له دې چې الله جل جلاله له موږ څخه غوښتنه کوي چې د هغه په نښو کې فکر وکړو چې دا پېښه د الله تعالى په اراده شوې ده. هر څه چې په کائنات کې پېښېږي د الله تعالى په حکم سره پېښېږي. که يو آتش فشان راوتلی وي د هغه په امر. که زلزله راشي د الله تعالى په حکم وي او که عذاب راشي د الله جل جلاله د ناراضۍ له امله وي. په حقيقت کې، موږ هر شی د اټکل له مخې جوړ کړی دی. نن ورځ انټرنېټ، کمپيوټر وگورئ. يو کوچنی وسيله چې مليونونه او مليونونه کرکټرونه، فکرونه او ليکنې لري ده. څوک يې ساتي؟ انسان نو د انسان د رب په اړه څه ووايو؟؟؟ دا عقلونه چا پيدا کړي دي چې په وسيله يې دا کارونه کېږي. هغه په نړۍ کې په زرگونو کمپيوټرونه نصب کړي چې تاسو يې ليدلی يا پوهيدلی نشي. هرڅه ليکل کېږي. او دوی هغه څه وموندل چې دوی يې وکړل. او ويې ويل: په دې کتاب کې څه شوي چې ټول يې شمېرلي دي پرته له دې چې لوی او واړه څه پرېږدي؟ بيا به هرڅه ليکل کېږي. هغه ورځ راځي، تاسو به ساه وگورئ تنفس کول، تنفس کول ليکل کېږي، د خلکو سره چلند، هره کلمه ليکل کېږي. ښه او بد هر څه شتون لري. نن ورځ موږ د انسانانو په توگه ټول معلومات راټولوو. که تاسو يو نړيوال پول ته راشئ او تاسو د يو بهرني هيواد سره تړاو لرئ، دوی تاسو ته وايي: ستاسو نوم، ستاسو عمر، د پلار او مور نوم لومړی او وروستی ستاسو

دی. تاریخ ووايه. نو د قیامت په ورځ د بندگانو د رب په باره کې څه فکر کوئ؟ دا زموږ لپاره اصلي نښې دي. دا نښې زموږ ذهن هڅوي. الله جل جلاله دا نښې د دې لپاره جوړې کړې چې موږ پرې فکر وکړو. یوازې پوهان یې پیژني. په حقیقت کې د هغه په بندگانو کې چې له الله تعالی څخه وېرېږي عالمان دي. هغه څوک چې عقل او فکر لري، خو د هغو کسانو په ذهنونو کې چې جاهل او ناپوه دي، ایا دا لاملونه له الله سبحانه و تعالی څخه زیات ملي دي؟ دا خلک خپل ژوند د مرګ په اور کې اچوي. انسان ته له خواهشاتو نه زیات ضررناک څه شی دی، آیا تا هغه سړی لیدلی چې خپل خواهشات یې معبود ګرځولی دی؟ د علم (ساینس)، ټیکنالوژۍ او عصري تمدن سره سره الله تعالی هغه ګمراه کړ. هغه لویې نښې ویني او ورکېږي. دا انګیرنه چې موږ یې ګورو. دا د الله تعالی په لور زموږ د لارښوونې یو لامل دی. له همدې امله موږ ویل کېږي چې په دې ورځو کې زلزلې، حادثې، هر څه چې د اور د اور څخه پېښېږي او د خلکو په حالت کې بدلون راځي د الله تعالی په اراده سره پېښېږي. اوس وګورئ چې موږ خلک یو. کابو اوه یا اته کاله تېر شول، موږ خپل نظر نه لرو، نه خپل حکومت لرو او نه هم په یوه مسله کې د متحد کېدو ځواک لرو. ما ورته عاجزي وکړه، سره له دې چې موږ په دې معنی کې قوي یو چې د یمن د خلکو ایمان او حکمت هم زموږ دی. نو د نورو قومونو به څه حال وي چې قضیه یې خورا سخته ده. نو هغه څه چې موږ وینو هغه د الله تعالی حکم دی. دا د تدریجي بدلون لپاره د الله ﷻ قوي حکم دی، نن موږ له یوه پړاو څخه بل پړاو ته روان یو. دا همیشه د الله تعالی ﷻ په خوښه وي. او ستاسي په نفسونو کښي نښي دي، آیا تاسي بصیرت نه لرئ؟ دا مهمه ده چې موږ په دې اړه فکر وکړو. او ایا دا خلکو په اسمانونو او ځمکه حکومت وکړ؟ هغه دوی او هغه شیانو ته پام نه دی کړی چې الله تعالی پیدا کړی دی. او فکر یې نه کاوه چې شاید د دوی ټاکل شوی وخت ستاسو سره نږدې وي؟ اوس له دې وروسته به په کوم شي باور وشي؟ دا مهمه ده چې فکر وکړئ، عمل وکړئ، احساس وکړئ، په روحاني توګه مراقبت وکړئ، په لمانځه او عبادت کې له الله ﷻ سره اړیکه ونیسئ. او په همدې توګه د رسول الله ﷺ په مبارکه ژبه نازل شوي آسماني نبوتونه لوستل اړین دي. او دا چې موږ دوی ته په پوره باور او پام سره ګورو. او په دې هیله کار کوو چې دا حقایق ژر تر ژره څرګند شي. الله جل جلاله د لمانځه د ادا کولو او زکات ادا کولو هغه د ذکر کولو دمخه وویل.

يومنون بالغيب: دوی په غیبو ایمان لري. نو په غیبو ایمان، زکات، له لمانځه مخکې دی، هغه څوک چې په غیبو ایمان لري، لمونځ قائموي او زکات ورکوي.

په دوهم ایت کې یې وویل: ایا دوی له هغه څه نه لگوي چې موږ ورته ورکړي دي؟ نو ایمان لومړی په غیبو کې دی. کله چې په غیبو ایمان نه وي نو د رسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارک ژبه به ایمان نه وي. په مبارک ژبه د ایمان معنی دا ده چې تاسو په الله تعالی باور لرئ. ولې؟ ځکه چې د الله تعالی ذات غیب ده.

دا دی که نه؟ ده.

په الله، د هغه پر ملائکو، د هغه په کتابونو، د هغه پر رسولانو او د آخرت پر ورځ او په ښه او بد تقدیر ایمان. څوک چې دا ایمان ولري هغه به وژغورل شي. په آخرت ایمان او د قیامت په نښو ایمان د دې ایمان برخه ده. اوس موږ د هغه مرحلو په لور روان یو چې ان شاء الله د امت لپاره به پرانستې، ستر انسانان او سترې واکمنۍ وي چې د ورځې او شپې په اندازه به رسېږي. او دا رسیدل به د الله د دین د تبلیغ لپاره وي. ډېر ژر به خلک د الله جل جلاله په دین کې په لښکر کې داخل شي. ځمکه به د ختیځ او لویدیځ په شمول فتح شي. او د دې له امله به لوی خیر وي. کوم چې الله تعالی په قرآن کریم کې ذکر کړي دي: او که تورات او انجیل او هغه څه چې د دوی په لور دي د خپل رب په لور که له دوی څخه نازل شوی وای، نو دوی به یې په خپلو پښو او په خپلو پښو ټینگ کړی وای له لاندې څخه یې روزي ترلاسه کړه. که دوی ریښتینی ایمان درلود، نو دوی به د حق تبلیغ کاوه. تاسو غوره ملت یاست. دا د خلکو لپاره دی. تاسو په نیکۍ امر کوئ او له بدو څخه منع کوئ او په الله ایمان لرئ. الله جل جلاله ورسره دا وعده کړې ده: الله په تاسو کې مؤمنان پیدا کړي دي هغه چا سره چې نیک عملونه کوي وعده کړې ده چې خامخا به دوی ته په ځمکه کې خلافت ورکوي لکه څنګه چې دوی ته یې مخکې خلافت ورکړی و او د دوی لپاره به د دوی دین چې د دوی دی خامخا به تاسیس کړي. ستاسو خوښ شو؟

موږ ته ویل کیږي چې تاسو د سلطنت لالچ یاست، مګر موږ د سلطنت لالچ نه یو. موږ د هر چا د

ایمان منلو ته لیواله یو، خو دا د الله ﷻ

وعدده ده چې څوک په الله ايمان لري، الله به هغه ته پاچاهي ورکوي، چې د دې خاورې وارثان به زما نیک بندگان وي. دا د الله سبحانه وتعالی وعدده ده: الله ستاسو له هغو کسانو سره وعدده کړې چې ايمان يې راوړی او ښه عملونه کوي.

هغه به په ځمکه کې خلافت ورکوي لکه څنگه چې هغه د دوی څخه پلرونو ته خلافت ورکړی و او د دوی لپاره به خامخا د دوی دين رامینځته کوي چې د دوی لپاره يې غوره کړی دی. او خامخا به د دوی له وېرې وروسته د هغوی حالت په امن بدل کړم، دوی به زما عبادت وکړي. هيڅوک به زما سره ملګرتيا ونه کړي. د خدای رېښتیني عبادت هغه څه دي چې هغه موږ ته امر کړی دی همداسې وکړئ او څوک چې مخالفت وکړي له ځان سره يې دښمني ده او دنيا او آخرت يې له منځه ځي. او هغه څه چې تاسو يې نن وینئ هغه د اقتصاد، معاش او رزق زوال دی او هغه پټرول چې زموږ د پښو لاندې راوتلي لکه يهود او نصاری او نور يې کاروي او بيا پر موږ واکمني کوي. دوی زموږ وینه تويوي او موږ ته تکليف ورکوي. زموږ لارې بندې دي. سوله ختمه شوه. شيان ورپورته شول. د دې هر څه يواځیني دليل دا دی چې موږ د الله تعالی امر ته غاړه کېږدو نه موږ د الله عبادت نه کاوه. زموږ څخه ځينې فکر کوي چې عبادت يوازې د شپې او ورځې په لمانځه کې د ځان ساتلو نوم دی. دين او عبادت دوی له دې څخه زيات نه لري. د الله جل جلاله عبادت، لمونځ، روژه، زکات، حج، د خدای د دين قيام، د اسلامي شريعت تطبيق، د دعوت او د خدای د دين تبليغ، دا ټول په عباداتو کې شامل دي. د عدل او انصاف ټينګول، له ظالم څخه خلاصون، دا ټول د عبادت برخه ده. که موږ د الله تعالی په حکمونو عمل وکړو لکه څنگه چې هغه موږ ته امر کړی دی. الله دې زموږ لپاره د اسمان او ځمکې دروازې خلاصې کړي. همدا وجه ده چې امام مهدي عليه الرضوان د زوکړې په بيانولو سره فرمايي: مونږ به هغه ځمکه له عدل او انصاف څخه ډکه کړو چې پخوا له ظلم او ستم څخه ډکه وه. دوی به په هغه کې خلافت تاسيس کړي. له همدې امله هغه وايي. اسمان به يو څاڅکی هم نه پرېږدي بلکې باران به وکړي. ځمکه به يو تخم هم نه پرېږدي مګر هغه به راوباسي. دوی به شتمني د خزانې په بڼه راوړي او د مساواتو په اساس به يې په خلکو کې ويشلې. خپل شونډې پرته له حساب ډک کړئ. دا ټولې ژمنې د عدالت د ټينګښت له

امله دي. موږ به ځمکه له عدل او انصاف څخه ډکه کړو، لکه څنگه چې ظلم او بې انصافي وي، بيا به يې ملنډې وهو. دوی به په هغه کې عبادت کوي، چې د الله په نزد تر ټولو لوی عبادت دی. له همدې امله څوک دی چې الله تعالی به د خپل عرش تر سيوري لاندې په هغه ورځ کېږدي چې له دې سيوري پرته به بل سيوري نه وي؟ لومړی نمبر به د مور امام عادل وي، پاتې به يې تعقيب کړي. نو تر ټولو لوی عبادت چې الله جل جلاله ته نږدې او محبوب دی، په ځمکه کې د عدالت ټينګول دي. له همدې امله الله تعالی خامخا ستاسو لپاره دی. هغه به ستاسو هغه دين قائم کړي کوم چې ستاسو لپاره يې غوره کړی دی. دوی له الله تعالی څخه د سمې لارې د ودې او هدايت غوښتنه کوي. موږ له الله تعالی څخه د هغه د ښکلو نومونو او لوړو صفاتو په وسيله غوښتنه کوو چې له هدايت وروسته مو گمراه نه کړي. او زموږ صفونه په يوه کلمه سره متحد کړئ او موږ ته مستقيمه لار هواره کړي.

په حقيقت کې هغه په هر څه قادر دی.

امين